

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Сумського закладу загальної
освіти I-III ступенів № 19
Сумської міської ради
протокол № 11 від 30.08.2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора Сумського
закладу загальної середньої
освіти I-III ступенів №19
Сумської міської ради
від 10.06.2024 № 10

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

на 2024/2025 н.р.

Сумського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 19
Сумської міської ради

Зміст освітньої програми

1. Пояснювальна записка
2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
3. Загальний обсяг навчального навантаження
4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями
5. Перелік варіантів типових навчальних планів, програм та модельних навчальних програм
6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання
7. Опис інструментів оцінювання

Навчальні плани. Додатки 1-9

Розділ І

Пояснювальна записка

Сумський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 19 Сумської міської ради є юридичною особою, має статус комунального закладу. Засновником освітнього закладу є Сумська міська рада.

Тип освітнього закладу – заклад загальної середньої освіти.

Скорочена назва: Сумський ЗЗСО № 19 СМР.

Заклад освіти у своїй діяльності керується наступними нормативними документами:

- Конституцією України (ст.53);
- Законом України «Про освіту»;
- Законом України «Про повну загальну середню освіту»;
- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347);
- Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджена наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року №102 за погодженням з Мінпраці, ЦК профспілки працівників освіти і науки України, Мінфіном, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27 травня 1993 року за № 56 (із змінами та доповненнями);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2023 р. № 985 «Зміни, що вносяться до постанови КМУ від 13.09.2017 року № 684 «Порядок ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти»;
- Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Розпорядженням КМУ № 527-р від 07.06.2024 «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки»;
- Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020;
- Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2023 № 549 «Про внесення змін до Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»;
- Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, зі змінами (Постанова КМУ №979 від 30.09.2022);
- Постановою Кабінету Міністрів України від 23.08.2024 № 841 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні»;
- Концепцією профільного навчання в старшій школі, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 21.10.2013 № 1456 «Про затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі»;
- Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим

наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205;

- Статутом закладу;
- Наказами Міністерства освіти і науки України:
 - від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів класів закладів загальної середньої освіти»;
 - від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
 - від 09.08.2024 №1120 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
 - від 20.04.2018 №405 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
 - від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
 - від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»;
 - від 05.05.2008 №371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»;
 - від 20 лютого 2002 року №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних», Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів загальноосвітніх навчальних закладах (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти №572 від 09.10.2002, № 921 від 17.08.2012, №401 від 08.04.2016);
 - від 16 жовтня 2018 року № 1109 «Про деякі питання документів про загальну середню освіту»;
 - від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти» із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1377 від 04.11.2020;
 - від 24.11.2017 № 1539 «Про надання грифу МОН навчальним програмам з фізики і астрономії для учнів 10-11 класів та польської мови для учнів 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»;
 - від 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання»;
 - від 25.06.2018 № 677 «Про затвердження Порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти»;
 - від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти»;
 - від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами, внесеними, згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України № 572 від 09.10.2002; наказом Міністерства освіти і науки № 921 від 17.08.2012 року; наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016 року);
 - від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
 - від 07.01.2019 № 1369 «Про затвердження порядку проведення ДПА» (Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021);
 - від 14.07.2015 № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу» зі змінами згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 621 від 07.08.2015 року та № 268 від 01.03.2021 року;
 - від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної

загальної середньої освіти»;

- від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- від 11.09.2009 № 854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі»;
- від 24.02.2023 № 201 «Про затвердження змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 333 від 22.03.2023;
- від 12.01.2016 № 8 із змінами «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (Назва із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021), (зі змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 624 від 06.06.2016, № 635 від 24.04.2017, № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 165 від 15.02.2023);
- від 23.03.2018 № 283 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи»;
- від 20.08.2018 № 923 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо адаптаційного періоду для учнів першого класу у Новій українській школі»;
- від 15.05.2023 № 563, «Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (зі змінами, згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 13.06.2024 № 836);
- від 24.11.2017 № 1539 «Про надання грифу МОН навчальним програмам з фізики і астрономії для учнів 10-11 класів та польської мови для учнів 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 08.02.2022 № 140 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 5 класу закладів загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 277 від 30.03.2022);
- від 08.03.2023 № 254 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 5 та 6 класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 05.02.2024 № 124 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручникам для 7 класу закладів загальної середньої освіти»;
- від 14.07.2015 № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) загальноосвітнього навчального закладу до наступного класу» зі змінами, внесеними згідно із наказами Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621, № 268 від 01.03.2021);
- від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- від 23.04.2019 № 536 «Про затвердження Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти», зі змінами, внесеними згідно із наказом Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 № 160;
- від 16.05.2019 № 659 «Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу»;
- від 02.09.2020 № 1096 «Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо заповнення класного журналу учнів початкових класів Нової української школи»;
- від 22.05.2018 № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»
- від 23.06.2022 року № 586 «Про внесення зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 червня 2022 року № 527 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України»;
- від 13.05.2022 року № 438 «Про деякі питання зарахування до закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 07.02.2020 № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»;
- від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1169 від

23.12.2022);

- від 25.07.2023 № 1351 “Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку”;
- від 08.08. 2022 № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі»;
- від 13.06.2024 року № 836 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»

Листами МОН України:

- від 01.02.2018 № 1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- від 18.05.2018 № 1/9-322 «Роз’яснення щодо поділу початкових класів на групи при вивченні окремих предметів в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»;
- від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- від 02.11. 2020 № 1/9-609 «Щодо організації дистанційного навчання»;
- від 10.04.2020 № 1/9-205 «Щодо зміни назви навчального предмета «Захист Вітчизни»;
- від 29.10.21 року №1/9-651 «Про обсяг і характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів»;
- від 30.03.2021 № 1/9-174 «Роз’яснення щодо оцінювання результатів навчання учнів 3-х класів Нової української школи та учнів 4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 10.04.2020 № 1/9-205 «Щодо зміни назви навчального предмета «Захист Вітчизни»;
- від 17.05.24 року № 1/8722-24 «Про підготовку до початку та особливості організації освітнього процесу в 2024/25 навчальному році»;
- від 05.06.24 року № 1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/25 року»;
- від 14.06.22 № 1/6355-22 Про Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв’язку з війною в Україні та гуманітарною кризою»;
- від 10.06.22 № 1/6267-22 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України»;
- від 30.05.22 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 13.05.22 № 1/5119-22 «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 29.03.2022 р. № 1/3737-22 " Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні";
- від 25.03.2022 р. № 1/3663-22 "Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії";
- від 28.03.2022 р. № 1/3710-22 «Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів та організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами у період воєнного стану»;
- від 05.06. 2024 р. № 1/9930 “Про надання роз’яснень щодо формування 1-х класів з 01.09.2024 та розподілу освітньої субвенції”;
- від 05.06.2024 р. № 1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року».

Метою освітньої діяльності Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 19 Сумської міської ради є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві, має прагнення до самовдосконалення і навчання упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля.

Основні цілі закладу:

- створення безпечного розвивального освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства, дискримінації, булінгу, цькування та забезпечення прав, свобод та інтересів дітей;

- створення сприятливих умов для реалізації програми початкової, базової та повної загальної середньої освіти з урахуванням рівня й особливостей розвитку дітей;

- безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня. Цьому сприяє застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу;

- розвиток ключових компетентностей здобувачів освіти, згідно Концепції Нової української школи: спілкування державною мовою, спілкування іноземними мовами, математична грамотність, природничі науки і технології, інформаційно-цифрова компетентність, уміння навчатись упродовж життя, соціальні і громадянські компетентності, підприємливість та фінансова грамотність, загальнокультурна грамотність, екологічна грамотність, ведення здорового способу життя;

- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;

- формування у школярів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;

- засвоєння обов'язкового мінімуму змісту освітніх програм, що реалізуються закладом;

- розробка і реалізація методів і педагогічних технологій, що забезпечують високу ефективність навчання;

- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;

- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;

- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе;

- запровадження в школі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;

- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

Головними задачами навчального закладу є:

1. Забезпечити якість загальної освіти і її відповідність до державних стандартів.

2. Створити сприятливі умови для різнобічного розвитку особистості, задоволення потреб учнів в освіті та самоосвіті.

3. Забезпечити дієвість застосовуваних форм, методів і засобів організації освітнього процесу віковим психофізіологічним здібностям, індивідуальним особливостям (включаючи дітей з особливими освітніми потребами), вимогам охорони життя і здоров'я здобувачів освіти.

4. Підвищити кваліфікацію педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки, згідно вимог НУШ.

5. Провести атестацію та сертифікацію педагогів.

6. Цілеспрямовано удосконалювати навчально-матеріальну базу закладу, згідно вимог НУШ.

7. Здійснювати висвітлення питань щодо впровадження Концепції «Нова українська школа» на офіційному сайті закладу.

Особливості та умови роботи закладу.

Режим роботи навчального закладу п'ятиденний.

Заняття розпочинаються о 8:00

Мова навчання – українська.

У закладі функціонує 1 група продовженого дня, кількість учнів – 30 (орієнтовно).
Режим роботи: 12.00 -18.00 (орієнтовно).

Освітній процес організовується за інституційною (денною) та індивідуальною (сімейною (домашньою), педагогічним патронажем) формами здобуття освіти.

Згідно Положень про індивідуальну форму навчання, інклюзивну форму навчання, дистанційну форму навчання у закладі можуть бути забезпечені різні форми та технології навчання відповідно до особливостей здобувачів освіти та запитів батьків. Для осіб з особливими освітніми потребами організовується інклюзивне навчання за денною формою здобуття освіти.

У разі виникнення епідемічної ситуації та введення протиепідемічних заходів, уведення воєнного стану освітній процес здійснюється із застосуванням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання, навчального плану та розкладу уроків.

У 2024/2025 навчальному році функціонуватимуть 11 класів, в яких будуть навчатися (орієнтовно) 303 учні. Ліцензійний обсяг закладу – 274 учня.

- 1-4 класів – 4 – 98 учнів;
- 5-9 класів – 5 – 151 учень;
- 10-11 класів – 2 – 57 – учнів.

Відповідно до статті 10 п.4 Закону «Про повну загальну середню освіту» тривалість уроків становить: у 1 класі 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, у 5-11 класах – 45 хвилин.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Закінчується 2023/2024 навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації. Для учнів 4-го, 9-го і 11-го класів буде проведена державна підсумкова атестація відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 №1369 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за №8/32979.

У відповідності до чинного законодавства Сумський ЗЗСО №19 СМР – заклад загальної середньої освіти I-III ступенів здійснює свою діяльність відповідно до наступних рівнів:

- I ступінь – початкова школа 1-4 загальноосвітні класи, термін навчання 4 роки,
- II ступінь – основна школа 5-9 класи, термін навчання 5 років,
- III ступінь – старша школа 10-11 класи, термін навчання 2 роки, профільне навчання з урахуванням здібностей та освітніх потреб здобувачів освіти.

Профіль навчання – історичний.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в Сумському закладі загальної середньої освіти I-III ступенів № 19 ім. Сумської міської ради сприяють система ІСУО та програма KYRS Школа.

З 01.09.2024 року, згідно рішення педагогічної ради (протокол № 9 від 14.05.2024 року) вводиться використання електронної документації в системі Smart School.

Згідно Положень про індивідуальну форму навчання, інклюзивну форму навчання, дистанційну форму навчання у закладі можуть бути забезпечені різні форми та технології навчання відповідно до особливостей здобувачів освіти та запитів батьків.

У разі виникнення епідемічної ситуації та введення протиепідемічних заходів навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання, навчального плану та розкладу уроків. Освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання здійснюється під час організації здобуття освіти за різними формами (очною, сімейною, педагогічним патронажем) на інтернет-платформі G-Suite for Education, яка рекомендована Міністерством освіти і науки України.

Заклад працює на засадах «педагогіки партнерства». Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Згідно постанови від 23.07.2024 рок № 841 2024/2025 навчальний рік триватиме з 02 вересня 2024 року по 30 червня 2025 року.

Розділ II

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Зарахування осіб до закладу на будь-яку форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося 7 років, повинні розпочати здобуття початкової освіти цього ж року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося 6 років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться 6 років на 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником. (Наказ МОН України від 08.10.2019 №1272 “Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти”).

Згідно пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 №621 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 року №762», учні 1 та 2 класу можуть бути не переведені до наступного класу та залишені для повторного здобуття загальної середньої освіти у тому самому класі на підставі письмового звернення до закладу загальної середньої освіти одного з батьків, але не більше одного разу упродовж здобуття учнем початкової освіти. Згідно пункту 4 цього ж наказу, учні 3-4 класів, які за результатами річного оцінювання здобули початковий рівень результатів навчання (1,2,3 бали) у вивченні одного з предметів (українська мова, математика), згідно з рішенням педагогічної ради та одного із батьків або інших законних представників можуть бути:

- переведені до наступного класу для продовження здобуття загальної середньої освіти за індивідуальним навчальним планом (з предметів, за якими було виявлено початковий рівень результатів навчання), що затверджує керівник закладу загальної середньої освіти;
- залишені для повторного здобуття загальної середньої освіти у тому самому класі цього закладу (не більше одного разу упродовж здобуття учнем початкової чи базової середньої освіти).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Згідно пункту 4 наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 №621 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 року №762», учні 5-8 класів, які за результатами річного оцінювання здобули початковий рівень результатів навчання (1,2,3 бали) у вивченні одного з предметів (українська мова, математика, алгебра, геометрія), згідно з рішенням педагогічної ради та одного із батьків або інших законних представників можуть бути:

- переведені до наступного класу для продовження здобуття загальної середньої освіти за індивідуальним навчальним планом (з предметів, за якими було виявлено початковий

рівень результатів навчання), що затверджує керівник закладу загальної середньої освіти;

- залишені для повторного здобуття загальної середньої освіти у тому самому класі цього закладу (не більше одного разу упродовж здобуття учнем початкової чи базової середньої освіти).

Вимоги до осіб, які можуть розпочати здобуття профільної загальної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Розділ III

Загальний обсяг навчального навантаження

ПОЧАТКОВА ОСВІТА (1-4 КЛАСИ)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-го класу складає 805 годин/навчальний рік, для учнів 2-го класу складає 875 годин/навчальний рік, для учнів 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік.

Загальне сумарне навантаження для учнів 1-4-х класів становить:

Клас	Кількість годин
1	23
2	25
3	26
4	26

Гранично допустиме навантаження на учнів 1-4-х класів за 5-денним режимом навчання визначається згідно додатку 8 до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.

Клас	Кількість годин
1	20
2	22
3	23
4	23

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахovanі санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків:

- у 1-му класі – 35 хвилин
- у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Логічна послідовність вивчення предметів початкової школи розкривається у навчальному плані закладу (Додатки 1,2,3).

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА (5-9 КЛАСИ)

Освітня програма закладу для здобувачів освіти II ступеня розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 № 405, і Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 3)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної

середньої освіти складає 6020 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Загальне сумарне навантаження для учнів 5-9 класів становить:

Клас	Кількість годин
5	28
6	31
7	32
8	31,5
9	33

Гранично допустиме навантаження на учнів 5-9-х класів за 5-денним режимом навчання визначається згідно додатку 1 до наказу МОН України від 20.04.2018 № 405 та додатку 3 до наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 без урахування годин передбачених для фізичної культури.

Клас	Кількість годин
5	28
6	31
7	32
8	33
9	33

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків: у 5-9 класах – 45 хвилин.

Навчальний план закладу передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану через навчальні предмети і курси. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є основою для всіх класів, та варіативну складову, яка використовується для упровадження курсів за вибором, факультативів та індивідуальних занять.

Навчальний план Сумського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №19 Сумської міської ради на 2024/2025 навчальний рік складений для 5-9 класів із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України за Типовими навчальними планами закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженим наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1 до Типової освітньої програми) та Типовим навчальним планом для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою, затвердженим наказом МОН України від 19.02.2021 року № 235 (додаток 3 до Типової освітньої програми)

У межах галузі «Суспільствознавство» у 6-х класах – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Розподіл додаткового часу на предмети та курси за вибором по класам виконаний так:

- 5-А: запровадження індивідуальних занять: «Іноземна мова» – 1 година та «Математика» – 1 години.
- 6-А: запровадження індивідуальних занять: «Математика» – 1 година та «Англійська мова» – 1 година.
- 7-А: запровадження індивідуальних занять: «Математика» – 0,5 годин.
- 8-А: уведення факультативу «Вчимося жити разом» – 1 година, індивідуальних занять: «Математика» – 1 година, «Історія» – 1 година.

- 9-А: уведення факультативу «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу» – 1 година, індивідуальних занять: «Математика» – 1 години, «Історія України» – 1 година.

Відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002 р. №128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», ураховуючи умови функціонування закладу у Сумському ЗЗСО №19 СМР на 2 групи діляться класи:

- 5-9 кл. – державна мова – українська (28 і більше учнів);
- 5-9 кл. – англійська мова (28 і більше учнів);
- 5-9 кл. – інформатика;
- 5-9 кл. – трудове навчання, технології (хлопці-дівчата) (28 і більше учнів);

Виходячи з умов закладу освіти, ураховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, згідно з рішенням педагогічної ради (протокол № 1 від 31.08.2022) варіативна складова навчального плану використана на:

- уведення факультативів:

Клас	Предмет	Кількість годин	Програма
8-А	Вчимося жити разом	1	Лист ІМЗО від 13.12.2017 № 21.1/12-Г-813
9-А	Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу	0,5	Лист ІМЗО від 15.09.2020 № 22.1/12-Г-775

- проведення індивідуальних занять:

Клас	Предмет	Кількість годин
5-А	Математика	1
6-А	Математика	1
7-А	Математика	0,5
8-А	Математика	1
	Історія	1
9-А	Історія	1
	Математика	1

Поділ класів на групи здійснюється при вивченні інформатики в 5-9-х класах, англійської, української мов у 5-9-х класах, трудового навчання у 5-9-х класах відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

\\ПРОФІЛЬНА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА (10-11 КЛАСИ)

Освітня програма закладу для здобувачів освіти III ступеня розроблена на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Гранично допустиме навантаження на учнів 10-11-х класів за 5-денним режимом навчання визначається згідно додатку 2 до наказу МОН України від 20.04.2018 №408 та Державним Санітарним регламентом без урахування годин передбачених для фізичної культури.

Клас	Кількість годин
10	33
11	33

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків: у 10-11 класах – 45 хвилин.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та заняття.

Варіативна складова у 10-11-х класах реалізує зміст освіти залежно від обраного технологічного профілю – на поглиблення інваріантної складової при вивченні профільного предмету – технології, а також української мови, англійської мови та математики, як обов'язкових предметів при проходженні зовнішнього незалежного оцінювання випускників Сумського ЗЗСО № 19 СМР та забезпечення більш якісної підготовки до нього учнів старшої школи.

10-А: профільний предмет «Історія України» - 3 години, «Всесвітня історія» - 3 години, «Правознавство» – 2 години, підсилення годин інваріантної складової: «Іноземна мова» – 1 година, «Математика» – 1 година, «Історія України» – 0,5 години «Географія» – 0,5 години. Вибірково-обов'язкові предмети – мистецтво та інформатика у розподілі 1,5 години та 1,5 години го відповідно. На індивідуальні заняття: «Українська мова» – 0,5 години, «Іноземна мова» – 0,5 години, «Історія України» – 0,5 години, «Математика» – 0,5 години.

11-А: профільний предмет «Історія України» - 3 години, «Правознавство» – 4 годин, підсилення годин інваріантної складової: «Українська мова» – 1 година, «Іноземна мова» – 1 година, «Математика» – 1 година. Вибірково-обов'язкові предмети – технології та інформатика у розподілі 1 година та 2 години відповідно. На індивідуальні заняття: «Українська мова» – 0,5 години, «Іноземна мова» – 0,5 години, «Історія України» – 0,5 години, «Математика» – 0,5 години.

Відповідно до наказу МОН України № 657 від 29.05.2014 «Про внесення змін до наказу МОН України предмет «Захист України» для юнаків та дівчат проводиться за удосконаленими програмами у 10-11-х класах, 1,5 години на тиждень згідно розкладу протягом навчального року, за вибором дівчат для всього класу викладається єдиний курс, як для хлопців.

Відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002 р. №128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних

груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», враховуючи умови функціонування закладу на 2 групи діляться класи:

- 10-11 кл. – державна мова – українська (28 і більше учнів);
- 10-11 кл. – іноземна мова (28 і більше учнів);
- 10-11 кл. – інформатика;
- 10-11 кл. – технології (поділ відбувається згідно з обраними професіями);

Виходячи з умов закладу освіти, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, згідно з рішенням педагогічної ради (протокол № 1 від 31.08.2021) варіативна складова навчального плану використана на підсилення предметів інваріантної складової – конкретизація поділу годин подана у навчальному плані (додатки 4-10).

Години варіативної складової використано:

- на збільшення годин для вивчення окремих предметів інваріантної складової:

10-A	Українська мова	0,5
	Іноземна мова	0,5
	Математика	0,5
	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1,5
	Правознавство	2
11-A	Українська мова	1
	Іноземна мова	1
	Математика	1
	Правознавство	2
	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1,5

- на індивідуальні заняття:

11-A	Українська мова	0,5
------	-----------------	-----

Профільне навчання в 10-11-х класах за вибором учнів та батьків згідно з рішенням педагогічної ради (протокол №1 від 31.08.2021 року) буде здійснюватися за історико-правовим напрямом:

Клас	Напрямок	Предмет
10-A	Історико-правовий	Історія, правознавство
11-A	Історико-правовий	Історія, правознавство

Поділ класів на групи здійснюється при вивченні інформатики, англійської, української мов, трудового навчання у 5-11-х класах відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

У 5-6 класах для поділу на групи при вивченні української мови підлягає 4 години, у 7 класі – 3 години, у 8-11 класах – по 2 години.

Поділу на групи при вивченні англійської мови підлягають у 5-7 класі – 3,5 години, у 9-9 класах по 3 години, у 10-11 класах – 2 години.

Поділу на групи при вивченні інформатики у 5,6 класах – 1,5 години, у 7-9 класах – 2 години, у 10-11 класах – 1,5 годин.

Розділ IV

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392(із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, № 143 від 26.02.2020) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями освітньої програми Р.Б. Шияна і співвіднесено за допомогою індексів з обов'язковими результатами навчання I та II циклу, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів 1-4 класів:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних

народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;

- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

- ✓ групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;
- ✓ спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
- ✓ конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;
- ✓ орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершенні відповідного циклу.

Обов'язкові результати навчання учнів позначено індексами, в яких: скорочений буквенний запис означає освітню галузь, до якої належить обов'язковий результат навчання; цифра на початку індексу вказує на порядковий номер року навчання (класу), на завершенні якого очікується досягнення результату навчання; перша цифра після буквеного запису до крапки означає номер групи результатів навчання; цифра після крапки означає номер загального результату навчання; наступна цифра означає номер конкретного результату навчання; остання цифра означає номер орієнтира для оцінювання відповідного навчального результату.

Результати навчання в 5-11класах повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. <i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. <i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	<i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. <i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та

		ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. <i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<i>Уміння:</i> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. <i>Ставлення:</i> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. <i>Навчальні ресурси:</i> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<i>Уміння:</i> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. <i>Ставлення:</i> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях <i>Навчальні ресурси:</i> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння:</i> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. <i>Ставлення:</i> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. <i>Навчальні ресурси:</i> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<i>Уміння:</i> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. <i>Ставлення:</i> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння

		важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. <i>Навчальні ресурси:</i> моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<i>Уміння:</i> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. <i>Ставлення:</i> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна громадянська компетентності	<i>Уміння:</i> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. <i>Ставлення:</i> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. <i>Навчальні ресурси:</i> завдання соціального змісту
9	Обізнаність у самовираженні сфері культури	<i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. <i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. <i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної

		характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. <i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізні лінії ключових компетентностей:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Враховуючи призначення і місце школи в освітньому просторі заклад працює над досягненням таких цілей та задач:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, базової, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог Державних стандартів;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Розділ V

Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

- 1-2 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Шиян Р.Б.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти та науки України №1272 від 08.10.2019, додаток 1 до освітньої програми;
- 3-4 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (автор Шиян Р.Б.), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 №1273, додаток 2, до освітньої програми.

Освітня програма базової середньої освіти (5 клас) передбачає адаптаційний цикл базової середньої освіти. Навчальний план містить:

- перелік предметів, інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами, інтегрованими курсами обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, з урахуванням освітніх потреб учнів.

5-7 клас - Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235, додаток 3 до освітньої програми.

Освітня програма базової середньої освіти та повної загальної середньої освіти (профільної освіти) окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена на основі побажань учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, що розширюють світоглядне спрямування:

- 8-9 класи - Навчальний план закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання, складений відповідно таблиці 1 Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», додаток 4 до освітньої програми;
- 10-11 класи, складений відповідно Таблиці 2,3 Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408, додаток 5 до освітньої програми.

Освітню програму укладено за освітніми галузями. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

1-А	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів класів закладів загальної середньої освіти»)
2-А	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів класів закладів загальної середньої освіти»)
3-А	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів класів закладів загальної середньої освіти»)
4-А	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р.Б. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів класів закладів загальної середньої освіти»)

5-А	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 3)
6-А	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 3)
7-А	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 3)
8-А	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», таблиця 1)
9-А	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», таблиця 1)

10-А	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиця 2)
11-А	Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиця 2)

Розділ VI

Форми організації освітнього процесу та методи навчання

У 1-2 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проєкти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо

Основними формами організації освітнього процесу в 3-4 класах є:

- кооперативне навчання,
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти,
- сюжетно-рольові ігри,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство,
- квести, які вчитель організовує в межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок; нетрадиційний урок тощо.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, семінари, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заклучна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких

звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Учням, які готуються здавати іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

За необхідності освітній процес може відбуватися з використанням дистанційних технологій та у змішаному режимі із застосуванням сучасних засобів комунікації та освітніх інструментів: проведення онлайн-занять через GoogleMeet; розміщення відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google Classroom; розміщення завдань та рекомендацій на сайті закладу; створення груп із батьками, учнями у соціальних мережах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо); використання національної електронної платформи «Всеукраїнська школа онлайн», на якій розміщено уроки з усіх шкільних предметів для учнів 5-11 класів; використання освітнього проєкту «Навчання без меж» – спільний проєкт Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та інформаційної політики; спілкування в телефонному режимі; листування через електронну пошту тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Впроваджуються інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ VII

Опис інструментів оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

У закладі освіти розроблено систему оцінювання, що включає принципи, форми, методи, критерії, процедури та правила оцінювання. Розроблена система ґрунтується на національних критеріях та вимогах оцінювання, враховує національну шкалу оцінювання та ілюструє культуру оцінювання, сформовану закладом освіти. Оцінювання результатів навчання учнів у закладі здійснюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17), наказу МОН України №371 від 05.05.2008 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», наказу МОН України від 21.08.2013 №1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», наказу МОН «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 №813, Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, Методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів, затверджених наказом МОН від 07.12.2018 №1362 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 09.01.2020 № 21, № 1096 від 02.09.2020), Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621).

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів.

Важливим компонентом освітнього процесу в початкових класах НУШ є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт- суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків або інших законних представників.

Однією з ключових рис в оцінюванні є підхід до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета/курсу використовуватиметься вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання. Так, запроваджується поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання рекомендовано визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – або вербальною, або рівневою оцінкою за вибором закладу. Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу.

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання і покликана допомогти формувати оцінювальні судження та визначати рівень результату навчання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого – співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання буде дотримано алгоритм діяльності вчителя під час його організації:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
3. формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
4. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
5. коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної та старшої школи здійснюється за 12-бальною шкалою. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконання робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом

попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Перед початком вивчення чергової теми всі учні ознайомлюються з тривалістю вивчення теми (кількість занять), кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує: усунення безсистемності в оцінюванні, підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь, індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання, систематизацію й узагальнення навчального матеріалу, концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета. Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, всіх видів навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми та навчальної активності школярів.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. При цьому вчителями враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Учень/учениця має право на підвищення семестрової оцінки.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом року, важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті знання протягом навчального року тощо. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621).

При оцінюванні навчальних досягнень учнів вчителі враховують характеристику відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну. Глибина знань-усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань. Гнучкість знань- уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих. Міцність знань-тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях. Повнота знань -кількість знань, визначених навчальною програмою. Системність знань-усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших. Знання є складовою умінь учнів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні. Навички-дії доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого -людей, явищ, природи, пізнання тощо.

ДОДАТКИ

Додаток 1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-2 класів з українською мовою навчання

за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б.
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		1-А	2-А
Мовно-літературна	Українська мова	5	5
	Англійська мова	2	3
Математична	Математика	3+1	3+1
	Я досліджую світ	7	8
Мовно-літературна		2	2
Математична		1	1
Природнича		2	2
Технологічна		1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна		0,5	0,5
Громадянська та історична		0,5	0,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		19+1+3	21+1+3
Додаткові години		1-1=0	1-1=0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових		23	25

Додаток 2

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 3-4 класів з українською мовою навчання

за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Шияна Р.Б.
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
----------------	--------------------	----------------------------

		3-А	4-А
Мовно-літературна	Українська мова	5	5
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	4+1	4+1
	Я досліджую світ	7	7
Мовно-літературна		2	2
Математична		1	1
Природнича		2	2
Технологічна		1	1
Інформатична		1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна		0,5	0,5
Громадянська та історична		0,5	0,5
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		22+1+3	22+1+3
Додаткові години		1-1=0	1-1=0
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових		26	26

РОЗПОДІЛ ГОДИН ВАРІАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ЗАКЛАДУ І СТУПЕНЯ

**СУМСЬКОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ
СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

ТАБЛИЦЯ № 1

Напрямок	1-А	2-А	3-А	4-А	Всього
<i>Збільшення годин на вивчення предметів інваріантної складової:</i>					
Математика	1	1	1	1	4
Всього:	1	1	1	1	4

відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів
закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України
від 19.02.2021 №235 (із змінами від 09.08.2024 наказ МОН №1120)

Освітні галузі	Навчальні предмети/ інтегровані курси	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження + години для перерозподілу		
		5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5
	Англійська мова	3,5	3,5	3,5
Математична	Інтегрований курс Математика	5	5	-
	Алгебра	-	-	3
	Геометрія	-	-	2
Природнича	<i>Інтегрований курс природничої освітньої галузі</i> Пізнаємо природу	2	2	-
	Біологія	-	-	2
	Географія	-	2	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі</i> Здоров'я, безпека та добробут	1,5	1,5	1,5
Громадянська та історична	<i>Інтегрований курс історії та громадянської освіти</i> Вступ до історії та громадянської освіти	2		
	Історія України	-	1	1
	Всесвітня історія	-	1	1
	Громадянська освіта	-	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	2
Технологічна	Технології	2	2	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Додатковий час				
Індивідуальні заняття	Математика	1	1	0,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5
Загальна кількість навчальних годин, що		31	34	35

фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)				
Гранично допустиме навантаження на учня	28	31	32	
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу на групи)	27+3	30 +3	31 + 3	
Всього використано годин	31	34	35	

Додаток 4

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 8 класу з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня

(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405, таблиця 1)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
		8-А
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		28,5+3
Додатковий час		3
<i>Факультатив:</i>		
Вчимося жити разом (35 годин)		1
<i>Індивідуальні заняття:</i>		
Історія (35 годин)		1
Іноземна мова (35 годин)		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 9 класу з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня
(наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
		9-А
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-
	Образотворче мистецтво	-
	Мистецтво	1
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		30+3
Додатковий час		3
<i>Факультатив:</i>		
Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу (17 годин)		1
<i>Індивідуальні заняття:</i>		
Історія України (35 годин)		1
Іноземна мова (17 годин)		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Додаток 6

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

10 класу з українською мовою навчання
за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня
(наказ МОН України від 28.11.2019 №1493 «Про внесення змін до типової освітньої
програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиця 2)
Історико-правовий напрям.
Предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Правознавство»

Предмети	Кількість годин на тиждень
	10-А
Базові предмети	27
Українська мова	2+0,5
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова	2+0,5
Історія України	3
Всесвітня історія	2,5
Правознавство	2,5
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	2,5
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3
Інформатика	1,5
Мистецтво	1,5
Разом	27+3+6
Варіативна складова	8-7=1
<i>Індивідуальне заняття:</i>	
Українська мова (17 годин)	0,5
Іноземна мова (17 годин)	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

Додаток 7

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

11 класу з українською мовою навчання

за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня
(наказ МОН України від 28.11.2019 №1493 «Про внесення змін до типової освітньої
програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиця 2)

Історико-правовий напрям.

Предмети «Історія України», «Всесвітня історія», «Правознавство»

Предмети	Кількість годин на тиждень
	11-А
Базові предмети	26
Українська мова	2+1
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Іноземна мова	2+1
Історія України	3
Всесвітня історія	2,5
Правознавство	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1
Біологія і екологія	2
Географія	1
Фізика і астрономія	4
Хімія	2
Фізична культура	3
Захист України	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3
Інформатика	1,5
Мистецтво	1,5
Разом	26+3+8
Варіативна складова	9-8=1
<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Укр. мова (17 годин)	0,5
Математика (17 годин)	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

**РОЗПОДІЛ ГОДИН ІНВАРІАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ШКОЛИ II-III СТУПЕНЯ
СУМСЬКОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ I-III СТУПЕНІВ № 19 ім.
СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
НА 2024/2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Таблиця №1

Предмет	10 А	11А	Всього
<i>Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:</i>			
Українська мова	0,5	1	1,5
Математика	0,5	1	1,5
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1,5	1,5	3
Правознавство	2	2,5	4,5
Іноземна мова	0,5	1	1,5
Всього:	6,5	8,5	15

Таблиця №2

Предмет	5 А	6 А	7 А	8А	9 А	10 А	11А	Всього
<i>Факультативи:</i>								
Вчимося жити разом				1				1
Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДу					1			1
<i>Індивідуальні заняття:</i>								
Українська мова						0,5		0,5
Іноземна мова	1	1	1	1	1	0,5		5,5
Математика	1	1					0,5	2,5
Історія України				1	1		0,5	2,5
Всього:	2	2	1	3	3	1	1	13